

© Рада Європи/Європейський суд з прав людини, 2012. Цей переклад було здійснено за підтримки Трастового фонду з прав людини Ради Європи (www.coe.int/humanrightstrustfund). Він не накладає правових зобов'язань на Суд. Для більш детальної інформації, прохання ознайомитись із положенням про авторські права в кінці цього документа.

© Council of Europe/European Court of Human Rights, 2012. This translation was commissioned with the support of the Human Rights Trust Fund of the Council of Europe (www.coe.int/humanrightstrustfund). It does not bind the Court. For further information see the full copyright indication at the end of this document.

© Conseil de l'Europe/Cour européenne des droits de l'homme. La présente traduction a été effectuée avec le soutien du Fonds fiduciaire pour les droits de l'homme du Conseil de l'Europe (www.coe.int/humanrightstrustfund). Elle ne lie pas la Cour. Pour plus de renseignements veuillez lire l'indication de copyright/droits d'auteur à la fin du présent document.

Інформаційна довідка про судову практику ЄСПЛ № 120

Червень 2009 року

Ферайн теген Тірфабрікен Швайц - ФГТ (Verein gegen Tierfabriken Schweiz - VGT) проти Швейцарії (№2) - 32772/02

Ухвала 30.6.2009 [ВП]

Стаття 10

Стаття 10-1

Свобода висловлення

Збереження в силі заборони на розповсюдження рекламного телевізійного кліпу всупереч висновку Європейського Суду про порушення свободи висловлення:
порушення

Стосовно фактів: Заявником є громадська організація із захисту прав тварин. 28 червня 2001 року Європейський суд з прав людини оприлюднив постанову по попередній заяві (№ 24699/94), в якому дійшов висновку про порушення статті 10 по факту відмови з боку швейцарських офіційних органів дозволити розповсюдження на телебаченні рекламного кліпу, який критикує методи розведення тварин в кліткових батареях. Спираючись на цю постанову, організація-заявник звернулась до Федерального суду з проханням переглянути постанову, якою заборонялось розповсюдження кліпу. В 2002 році Федеральний суд відхилив прохання, розсудивши, що заявник не в достатній мірі пояснив, в чому полягає "перегляд постанови та вимога про реституцію" або не навів достатніх доказів того, що, вісім років після відповідних подій, він все ще зберігав інтерес до розповсюдження на телебаченні згаданого кліпу. Організація-заявник тоді

звернулась до Суду із цією заявою на оскарження цього рішення. Комітет Міністрів Ради Європи, який здійснює нагляд за виконанням рішень Суду, не був поінформований про ці нові факти. В 2003 році, не маючи інформації про рішення Федерального суду від 2002 року, він поставив фінальну крапку в розгляді першої заяви, зазначивши, що заявник в праві звернутись з проханням про перегляд першої постанови Федерального суду, якою заборонялось розповсюдження рекламного кліпу.

Між тим, організація-заявник звернулась до швейцарських органів влади з новим проханням про надання дозволу на розповсюдження того самого кліпу з новим коментарем. Це нове прохання було відхилено. В 2003 році Федеральний офіс з питань комунікацій, в свою чергу, відхилив позов організації-заявника щодо цього рішення.

В своїй постанові від 4 жовтня 2007 року палата, п'ятьма голосами проти двох, дійшла висновку про порушення статті 10 (Інформаційна довідка №101).

Стосовно права: а) *Прийнятність:* і) Вичерпання внутрішніх засобів судового захисту - Внутрішні засоби судового захисту було вичерпано з огляду на те, що суд, в своїй постанові від 2002 року про відхилення прохання організації-заявника про перегляд рішення, висловив, хоч і в такій стислій формі, свою позицію по суті справи.

Висновок: попереднє заперечення відхилено (п'ятнадцять голосів проти двох).

ii) Компетенція *rationae materiae* - Роль нагляду з боку Комітету Міністрів в сфері виконання постанов Суду не означає, що заходи, яких вживає держава-відповідач з метою виправлення порушення, на яке було вказано з боку Суду, не можуть викликати нову проблему, яка не відображена в постанові Суду. Аби відхилити прохання про перегляд з боку заявника, Федеральний суд спирався на нові мотиви, а саме на той факт, що, з огляду на час, що минув, організація-заявник нібито втратила будь-який інтерес до розповсюдження кліпу. Для порівняння, початкова відмова в наданні дозволу на розповсюдження кліпу пояснювалась заборонаю політичної пропаганди. До того ж, Комітет Міністрів завершив свій нагляд за виконанням постанови Суду, не врахувавши при цьому постанову Федерального суду, оскільки не був поінформований про неї. Таким чином, відхилення прохання про перегляд є новим елементом, який може призвести до нового порушення статті 10. Якби Суд не мав компетенції щодо його розгляду, він лишився би поза будь-яким контролем з точки зору дотримання Конвенції.

Висновок: попереднє заперечення відхилено (одиннадцять голосів проти шести).

б) *По суті:* Повторна процедура на національному рівні не є метою в собі; вона є лише засобом, який може бути задіяний з метою точного та вичерпного виконання постанов Суду. Разом з тим, вона мусить дозволити органам влади держави-відповідача дотримуватись висновків та духу постанови Суду, яка підлягає

виконанню, у відповідності до процедурних гарантій, які передбачені Конвенцією. В світлі важливості, якої набуває виконання його постанов в системі Конвенції, та необхідності дотримання чіткої рівноваги між суспільним інтересом та інтересом особистості, Суд мусить перевірити, чи покладалось на державу-відповідача позитивне зобов'язання вжити необхідних заходів, аби дозволити розповсюдження спірного кліпу на виконання постанови Суду, який констатував порушення статті 10. Маючи стосунок до здоров'я споживачів, а також до захисту тварин та довкілля, згаданий кліп представляв собою суспільний інтерес. Суспільний інтерес, який пов'язаний із розповсюдженням певного матеріалу, не обов'язково знижується із плином часу. Велика Палата поділяє думку, яку висловила палата, згідно якої підхід Федерального суду був занадто формальним, і що лише організація-заявник була, на цій стадії, в змозі судити про збереження чи ні інтересу до розповсюдження спірного кліпу. До того ж, сам Федеральний суд не надав роз'яснень щодо того, якою мірою суспільне обговорення проблематики розведення тварин в кліткових батареях зазнало змін, або втратило актуальність, від моменту, коли передбачалось вперше розповсюдити кліп у 1994 році. Він не навів також доказів того, що, від моменту ухвалення постанови Суду в 2001 році, ситуація зазнала таких змін, які б ставили під сумнів чинність мотивів, на які спирався Суд, констатуючи порушення статті 10. Зрештою, Суд відкидає так само аргумент, згідно якого організація-заявник мала інші варіанти рішень для розповсюдження спірного кліпу, зокрема, можливість звернутись до приватних чи регіональних телекомпаній, оскільки такий аргумент перекладає на третіх осіб, або навіть на саму організацію-заявника, відповідальність, яка належить виключно національним органам влади: забезпечити належне виконання постанови Суду. Принцип, який накладає на держави-підписанти обов'язок організувати свої судові органи в такий спосіб, аби вони мали можливість відповідати вимогам Конвенції, застосовується також і в сфері виконання постанов Суду. Таким чином, є недоречним стверджувати, як це робить уряд, що, в будь-якому випадку, Федеральний суд не міг би розпорядитись про розповсюдження спірного кліпу, і що організація-заявник мусила би діяти в рамках цивільного процесу. Підсумовуючи, швейцарські органи влади не дотримали свого позитивного зобов'язання, яке витікає із статті 10 Конвенції.

Висновок: порушення (одинадцять голосів проти шести).

© Рада Європи/Європейський суд з прав людини
Укладене канцелярією, це резюме не накладає правових зобов'язань на Суд.

Натисніть тут для доступу до [Інформаційних довідок про судову практику](#)

© Рада Європи/Європейський суд з прав людини, 2012.

Офіційними мовами Європейського суду з прав людини є французька та англійська. Цей переклад було здійснено за підтримки Трастового фонду з прав людини Ради Європи (www.coe.int/humanrightstrustfund). Він не накладає правових зобов'язань на Суд, який не несе будь-якої відповідальності за його якість. Його можна завантажити з HUDOC, бази даних про судову практику Європейського суду з прав людини (<http://hudoc.echr.coe.int>), або з будь-якої бази даних, до якої його було надано HUDOC. Його може бути відтворено в некомерційних цілях за умови повного цитування назви справи та вищенаведеного положення про авторські права, а також посилання на Трастовий фонд з прав людини. Про будь-яке використання всього чи частини цього перекладу в комерційних цілях має бути повідомлено за електронною адресою publishing@echr.coe.int.

© Council of Europe/European Court of Human Rights, 2012.

The official languages of the European Court of Human rights are English and French. This translation was commissioned with the support of the Human Rights Trust Fund of the Council of Europe (www.coe.int/humanrightstrustfund). It does not bind the Court, nor does the Court take any responsibility for the quality thereof. It may be downloaded from the HUDOC case-law database of the European Court for Human Rights (<http://hudoc.echr.coe.int>) or from any other database with which the Court has shared it. It may be reproduced for non-commercial purposes on condition that the full title of the case is cited, together with the above copyright indication and reference to the Human Rights Trust Fund. If it is intended to use any part of this translation for commercial purposes, please contact publishing@echr.coe.int.

© Conseil de l'Europe/Cour européenne des droits de l'homme, 2012.

Les langues officielles de la Cour Européenne des droits de l'homme sont le français et l'anglais. La présente traduction a été réalisée avec le soutien du Fonds fiduciaire pour les droits de l'homme du Conseil de l'Europe (www.coe.int/humanrightstrustfund). Elle ne lie pas la Cour, et celle-ci décline toute responsabilité quant à sa qualité. Elle peut être téléchargée à partir de HUDOC, la base de jurisprudence de la Cour européenne des droits de l'homme (<http://hudoc.echr.coe.int>), ou de toute autre base de données à laquelle HUDOC l'a communiquée. Elle peut être reproduite à des fins non commerciales, sous réserve que le titre de l'affaire soit cité en entier et s'accompagne de l'indication de copyright ci-dessus ainsi que de la référence au Fonds fiduciaire pour les droits de l'homme. Toute personne souhaitant se servir de tout ou partie de la présente traduction à des fins commerciales est invitée à le signaler à l'adresse suivante: publishing@echr.coe.int.